UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекҐреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

БОЙОВА РОБІТНИЧА ПРЕСА НА ВАРТІ ТРУДЯЩИХ.

3-го жовтня — це Міжнародній День Преси працюючого фронту. У той день робітнича преса по усьому світі підсумовує проробленну роботу поміж широкими шарами працюючої кляси, провірює свої позиції в боях з капіталом, робить перегляд своїх загонів з читачів й передплатників. Робітнича преса, тобто ґазета, є одним з наймогутніших факторів у справі обєднання сил робітників й трудящих фармерів у клясових боях за визвіл пролетаріяту з-під гнету й визиску. Чергове завдання робітничо-фармерської преси є наладнати як найтісніші звязки з трудящими, звязати роботу преси зі станками праці, де замучуються визиском робітничо-фармерські маси.

Зараз, як ніколи перед тим, розгорнулись на усіх фронтах клясові бої. На позиції тих боїв мобілізують обі кляси свої змагальні сили: мобілізує їх кляса капіталу, мобілізує їх так само й кляса працюючих. Капітал йде в боротьбу проти робітників й трудящих фармерів за втримання надалі дотеперішнього панського ладу гнету й визиску трудящих мас. Кляса працюючих вийшла на бойові позиції за повалення капіталістичного ладу, за знищення гнету й визиску трудящих, за встановлення робітничо-фармерської влади. Й у мобілізуванні сил обох ворожих собі клясових армій преса є найголовнішим чинником й фактором, що ті розпорошені сили збірає й готовить їх на позиції клясових боїв.

Капіталістична преса, буржуазна, розгортає свої дії за підтримкою усього державного апарату, кляси визискувачів й угнітачів. Вона має повну забезпечену свободу у найчорнішій роботі, в обріхуванні й погромницькому провокуванні революційного робітничого руху, в організуванні й підготовці імперіялістських воєн, у здавлюванні страйків й повстанських зрушень, у громленні робітничих демонстрацій й мітінґів, у готуванні шляху для фашістської диктатури. Буржуазна преса ніколи не знає грошевих клопотів, бо її фінансують усякі компанії, трести, синдикати. Вона втримується капіталом тих, що визискують працю робітників й трудящих фармерів, її оплачує капіталістична кляса.

Інакше мається бойова робітничо-фармерська преса. Проти неї й її дій скеровує капіталістична кляса усю свою силу й увагу. Бойову робітничо-фармерську пресу намагається капіталістична кляса знищити, її вплив на робітничо-фармерські маси вбити або що найменше послабити й тим способом проламати бойовий фронт працюючих, не даючи їм змоги мобілізувати нових резервних кадрів для збільшення позицій робітничого фронту. Й саме этому капіталістична кляса заарештовує редакторів й найблизших працівників бойової робітничо-фармерської преси, заарештовує, конфіскує такі ґазети, громить редакції, де друкуються бойові робітничо-фармерські часописи. А є чимало країн, в яких комуністичній пресі забороняється взагалі виходити. Фашістська Польща, Мадярщина, Румунія, усі фашістські уряди балканських країн й чимало інших капіталістських держав загнали комуністичну пресу в підпілля, вона мусить працювати скрито, нелеґально. Так само замкнені вуста комуністичній пресі по всіх кольоніяльних й півкольоніяльних країнах Азії, Африки й Америки, країнах найбільшого визиску й гнету тубільного населення. У тих знов капіталістських країнах, де комуністична преса має нібито змогу видаватися явно, як в Німеччині, Франції, Чехословаччині, рік-річно десятками запроторюють редакторів комуністичної преси в тюрми на довгі роки, громлять редакції тієї преси, заарештовують ґазети, на довгі місяці збороняючи їх видавати.

Не інакшої долі й зазнає комуністична преса в країнах капіталістської "демократії" тут за океаном в Америці й Канаді. Хиба ж не сидять ще й по сьогодня редактори комуністичної ґазети Злучених Держав по тюрмах? Чи мало вже було усяких погромницьких наїздів на редакції комуністичної преси по усіх країнах Злучених Держав й Канади? Ось в Канаді не всків лише появитися комуністичний часопис на французькій мові, а вже усі чорні капіталістські сили повстали проти його, щоб насильно усмертити. А скільки то усяких погромницьких нападів довелось вже зазнати комуністичній ґазеті "Воркерові" від дреперівських "демократів" в Торонто? Чи мало робітників й робітниць та їхньої молоді були заарештовані за те лише, що поширювали "Воркера" поміж трудящими Канади? Ще й по сьогодня капіталістичні суди судять тих, що йшли з бойовим словом "Воркера" в саму гущу робітничої кляси.

Й защо ж отака погоня капіталістичної кляси на бойову робітничо-фармерську пресу? Защо її переслідує, заарештовує, вязнить? Чи не тому, щоб сама капіталістична кляса мала ще більшу змогу запустити у струджені тіла робітників свої хижацькі пазурі й шматувати їх надалі визиском й гнетом ще за живого? Так воно й є! Капіталістична кляса побоюється зростання революційного фронту робітничої кляси, знаючи, що зі зростанням бойових сил пролетаріяту меншає сила капіталістичної кляси, затрачуються її позиції одна за одною. Капіталістична кляса знає, що робітнича преса є найголовніший фактор в мобілізуванні трудящих мас й тому вона бє по тому масовому мобілізаторові, а впарі з тим бє по усій робітничій клясі.

Одначе, революційна сила пролетаріяту вже так зросла, що капітал не всилі її зламати, а тим менше задавити. Помимо отого фашістського гонення й туртурування, бойова робітничо-фармерська преса маршує нестримано й незламно далі в гущу трудящих мас, вона далі працює вперто поміж ними, викриваючи їм причини їхнього злиденного життя, мобілізуючи їх на позиції клясових боїв.

У двері трудящих усього світу й так само Канади застукав знов Міжнародній День Преси робітничого бойового слова. В той день треба піти назустріч своїй пресі. Трудящі Канади повинні відвертими руками повітати бойову ґазету "Воркера", для якого визначується місяць жовтень на кампанію за придбанням нових передплатників й читачів за тіснішим звязком з робітничими масами. "Воркер" в кожню хату робітничих кварталів, "Воркер" в руки кожнього клясово-свідомого робітника й робітниці — оце й гасло на місяць жовтень, вчас Міжнародного Дня Преси трудящих Канади.

МІЖНАРОДНІЙ ДЕНЬ ПРЕСИ Й "ВОРКЕР".

ДО УСІХ КЛЯСОВО-СВІДОМИХ РОБІТНИКІВ!

Кожного року відзначають робітники світу 3-ій жовтень як Міжнародній День Преси, як день відплати революційній пресі за її працю у визвольному робітничому русі. Леґальним чи нелеґальним шляхом революційна преса усе мобілізувала й кликала робітників у клясові бої. Поліцейський терор, переслідування, судження, арештування — одначе ніщо не всилі стримати наших товаришів від видавання нашої ґазети, що так багато діє в будуванні революційного руху.

Історія преси робітничої кляси є історія пожертви бойової частини робітництва й його провідників. Починаючи від нашого вчителя Карла Маркса ми маємо усе наявні переслідування трудящих за їхню активність в друкованому слові. Далі ми маємо незвичайно яскравий примір у наших російських товаришів, що працювали за проводом Леніна у запіллю в далекім Сибірі на засланні, видаючи "Іскру" й "Вперед". Були часи загрози їхньому життю, одначе, товариші працювали далі над видаванням бойової преси, не затримуючись ні на хвилину в праці.

Робітництво Канади мусить насправді збудувати сильну революційну пресу в Канаді. Ми маємо не лише отруйну пресу босівської кляси, але в нас є теж часописі жовтих соціялістів, зрадників робітничого руху. Уся ця пропаганда їхня мусить бути поборювана, якщо ми хочемо збудувати наш рух. Ми можемо її побороти, створюючи сильну революційну пресу.

В Канаді, місяць жовтень є призначений на кампанію допомоги бойовому робітничому часописові "Воркер" в англійській мові. Починаючи з відзначенням Міжнародного Дня Преси треба повести працю за придбанням фондів для "Воркера". Вже від 7 років "Воркер" стоїть на передніх позиціях в усіх клясових боях робітничої кляси й він мусить бути посилений, зміцнений.

Робітництво Канади не закликається до таких пожертв для своєї преси, яку віддають робітники европейських країн, що платять нераз своїм життям у праці для преси. В нашому випадку ми відкликуємось до вас за грошевою допомогою, за передплатниками. Кожній клясово-свідомий робітник й робітниця повинні відгукнутись на наш заклик.

Починайте працю вже. Збірайте кводри й долари. Придбайте нових передплатників. Посилайте гроші безпосередньо до "Воркера". Памятайте на Леніна, Маркса й всіх тих революційних робітників, що з пожертвованням працювали для преси. Віддайте й свою частку!

КАПІТАЛІСТИЧНИМ КРАЇНАМ СТАЄ ТІСНО.

Перед нами циферне зіставлення Промислового Дослідного Інституту ділового життя в Злучених Державах за місяць липень цього року. Уровень життя значно обнизився від самого початку господарсько-промислової кризи й досягнув сьогодня найнизшого пункту від 1922 року.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

Виробництво автомобілів впало за липень на 46 процент в порівнанні до продукції в тому самому місяці 1929 р. За сім місяців 1930 р. вироблено 2,605,529 автомобілів проти 3,932,105 за такий самий час минулого року.

Не йнакше стоїть справа з видобуванням нафти. Видобування нафти за час одного тижня перед 9 серпням ц. р. зменшилось на 4 мільйони бочок (бочка має 9.7 відер) в порівнанні до того самого тижня в минулому році. За 7 місяців 1930 р. обнизилось видобування нафти на 30 процент в порівнанні до того самого часу в минулому році.

Виробництво сталі зменшилось на 40 процент в порівнанні до 1929 року.

Посуха й спека обнизили урожай на 7 процент. Урожай сьогорічний в Злучених Державах є на 9.1 процент низший середнього за останніх 20 років.

Економічний журнал "Аналіст" вказує, що час від половини місяця червня до половини місяця липня був найскрутішим місяцем від початку економічної кризи. По словам "Аналіста" загальна сума заробітної плати в той час обнизилася на 78 мільйонів долярів.

НІМЕЧЧИНА.

Продукція залізної руди в місяці серпні впала на 739 тисячів тон проти 771 тисячів тон в попередньому місяці липні ц. р. В порівнанні з минулим роком продукція руди обнизилась на одну трету часть. Зараз працює в Німеччині 74 доменних печей на 170 в минулому.

АНГЛІЯ.

Імпорт, цебто ввіз товарів, обнизився на пять мільйонів 980 тисяч фунтів стерлінґів в порівнанні з місяцем липнем ц. р., а в порівнанні з місяцем серпнем в минулому році зменшився на 20 мільйонів фунтів стерлінґів.

Експорт, вивіз товарів, за 8 місяців зменшився на 90 мільйонів фунтів стерлінґів в порівнанні до того самого часу в минулому році. Вже й закрито чимало великих фірм, що будували сплавні торговельні кораблі. Їх закрито саме з причини послаблення торговлі.

ФРАНЦІЯ.

Так само обнизився значно експорт й інпорт товарів у Франції. Коли в минулому році Франція вивозила товарів за час 7 місяців на суму приблизно 24 мільярдів франків (23,657,615,000 франків) то в цьому році зменшився вивіз товарів на суму більше три мільярдів франків. Імпорт, ввіз товарів, теж значно пішов вдолину. За 7 місяців Франція вивезла товарів на два з половиною мільярдів франків менше, чим в минулому році.

АРГЕНТИНА.

Вивіз продуктів в Аргентині зменшився в цьому році на 35 процент в порівнанні до року 1929. Зате значно більше ввезла Аргентина товару до себе з заграниці від інших країн, що спричинило ще більше задовження країни.

ІТАЛІЯ.

На засіданні хлібного комітету Муссоліні заявив, що сьогорічний збір пшениці є менший на одну четверту частину від збору в минулому році. Оцю недостачу Італія мусить покрити імпортом пшениці з-поза кордонів, значить, з Радянського Союзу.

Про інші країни, як Польщу, Румунію, Балкан важко говорити, бо у їх вже від давна недостає свого. Вони жили на ласці більших імперіялістів досі, живуть й надалі на жебрущому хлібі.

В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Отак стоїть мирна економіка зараз в найбільших імперіялістських країнах. Як же вона виглядає в Радянському Союзі? Спочатком місяця жовтня ц. р. Радянський Союз ступив на поріг третього року своєї славетної пятирічки. За тих два роки пятирічки зернова продукція зросла на 22 процент, бурачанна на цукор на 153 процент, в колективних господарствах й радгоспах на 34 процент, в технічних культурах на вище 38 процент. А промислова продукція лише за останніх десять місяців зросла на 27 процент в порівнанні до минулого. Експорт самої пшениці з Радянського Союзу порушив усіх спекулянтів збіжевих капіталістичних ринків.

А вже розгортання індустрії й культурної праці в Радянському Союзі аж ніяк не дається прирівнати до капіталістичних країн.

В капіталістичних країнах фабрики закриваються, робітників віддалюють від праці; в Радянському Союзі фабрики будують все нові й нові, а робітників починає вже не доставати. В капіталістичних країнах нагромаджена визиском трудящих продукція безчинно затрачується по магазинах; в Радянському Союзі усю продукцію віддається на будування дальшого нового життя трудящим масам. Там не стоїть ні одна машина безчинно, ні одного робітника немає зараз без праці. Там усе працює.

РОБІТНИКИ ГАМБУРҐУ ВІДБИЛИ АТАК ФАШІСТСЬКОЇ БАНДИ.

В Гамбурзі відбулась на 7 вересня масова демонстрація компартії. На чолі колони, що розтягнулися на кілька кварталів, їхало 300 велосипедистів, за ними 25 моторциклістів, 58 возів з робітниками і 3 вози партійної ґазети "Гамбурґер Фолькс-Цайтунґ". Усі вози були прикрашені червоними прапорами й транспарентами. Колони в супроводі десятків тисяч робітників проходили, співаючи та деклямуючи хором. Увечері по всьому місту відбулися масові мітінґи й збори. Загін націонал-соціялістів (фашистів) у 600 душ, озброєний револьверами й ножами, напав на ґрупу робітників. Робітники дали рішучу відсіч гітлерівським бандитам, забивши одного з них та 10 тяжко поранивши. На боці комуністів у сутичці взяли участь і непартійні та соціялдемократичні робітники.

У неділю у Ведінзі сновигали вози націонал-соціялістів та райхсбанеру ("Спілки республіканського прапору"). На фашістські вози кидали камінням та гнилою капустою. Райхсбанери напали на автомобіль червоних спортсменів. Робітнича людність разом із спортсменами прогнала райхсбанерів. Тоді останні повернулись у супроводі поліції. На поле бою приїхав навіть "сам" Цергібель.

Консервативна народня партія скликала в палаці спорту в Берліні передвиборні збори, на яких зробив доповідь Тревіранус. Прийшло кілька сот націонал-соціялістів під керівництвом Гебельца, що влаштували обструкцію і зірвали збори, закидавши салю своїми листівками.

На зборах робітників підприємств "Бохумешер" в Руні прийшли поліційні шпики. Доповідник тов. Гайнц Наймзн запропонував усунути їх із салі. Збори одноголосно висловились за цю пропозицію. Тоді до салі вдерлася поліція й заарештувала тов. Найнама та місцевого партійця тов. Вебера. Біля поліційного участку зібралося тисяча робітників які вимагали звільнити заарештованих. Коли ж заарештованих переводили з участку до поліцай - президії, робітники влаштували бойову демонстрацію, вишикувавшись на протязі усього шляху шпалерами й обмінюючись з заарештованими могутнім "Рот фронт!" Заворушення в місті так раптово поширювалось, що поліція змушена була через 3 години випустити заарештованих, яких робітники зустріли з величезним ентузіязмом.

ПАЛЯТЬ ПОМІЩИЦЬКІ ФІЛЬВАРКИ.

Польські ґазети повідомляють про нові пожежі фільварків. Пожежі повстали від підпалів. Хто підпалює — незнати. Якась невідома рука. В Сіранківцях, повіт Перемишль спалено на фільварку Тендицького 6 стирт пшениці, в котрих було 600 кіп. Шкода виносить 16,000 злотих.

В Угнові, повіт Жовква, спалено на фільварку Обертинського 2 стирти: одну конюшини, другу пшениці. В другій стирті було 170 кіп. Устійнено, що підпалів довершує хтось штучним самовибухаючим запальником. Вистарчить такий запальник кинути, а він сам вибухає і підпалює.

В селі Лютинці, пов. Жидачів, згоріло на фільварку Канського 623 копи жита. Шкода виносить около 15,000 золот. Підпалячів не зловлено.

В селі Лужок горішний, пов. Ст. Самбір спалено господарство мазура Яна Пузцяка. Згоріло все. Шкода виносить 16,000 золотих.

На сім мільйонів золотих майна пішло вже з димом.

Польські ґазети подають підрахунок, скільки уже шкоди повстало через саботажні підпали фільварків і стирт. За короткий час спалено: 62 мешкальні доми, 67 стоділ, 87 ріжних будинків, 112 стирт збіжжя, сіна і конюшини. Шкода загальна виносить 6 мільйонів 743 тисячі золотих, до того підрахунку не втягнено ще шкід найновіших. На поодинокі повіти припадають такі втрати: львівський 2,250.000; бобрецький 600 тисяч; рогатинський 1,115,000; золочівський 90,000; тернопільський 117,000; брідський 800,000; скалатський 12,000; чортківський 265,000; галицький 400 тисяч; ходорівський (судовий 82,000; підгаєцький 16,000; бережанський 110 тисяч; бучацький 48,000; борщівський 760,000; яворівський 35,000; каменецький 16,000.

Окрім того великі шкоди повстали через перервання всіх телеграфічних і телефонічних дротів довкола Львова і Рогатина.

ДАЛЬШІ ПОЖЕЖІ.

В ночі з 8 на 9 ц. м. невідомі справники підпалили кілька стирт збіжжя на фільварку Покропивна, повіт Тернопіль. При підпалі вивязалася стрілянина між невідомими справниками і сторожами стирт. Справників підпалу не зловлено.

СПАЛЕНО КОЛЬОНІСТІВ.

Польські ґазети повідомляють, що в ночі з 9 на 10 ц. м. на присілку Чорнолози коло Потока, повіт Рогатин хтось спалив господарства трох тамошніх кольоністів. Шкода виносить 19,000 злотих.

В сусідстві Потока згоріла стирта пшениці на фільварку Завадзкого.

В ЯВОРІВЩИНІ.

В Яворівщині, в селі Брукналь спалено на фільварку ґрафа Леона Шептицкого стирту пшениці. Пожежа перекинулася на сусідну стирту, котра також згоріла.

Вартівники стріляли до підпалячів, однак не досягнули їх.

САБОТАЖІ.

Польські ґазети приносять непровірену ще вістку, що на шляху Львів—Кульпарків хтось довершив замаху на міжнародний потяг, котрий йшов до Букарешту. Замаху довершено в той спосіб, що на шини уставлено бальки і каміння. Постерунковий побачив в час перешкоду і робітники усунули її перед переїздом потягу.

На лінії Львів—Стрий хтось мав ушкодити залізничу пересувницю, щоби спричинити катастрофу потягу. Ушкодження спостережено в час і направлено.

ПАЛЯТЬ І МОРДУЮТЬ.

В ночі 8 ц. м. невідомі злочинці підложили міни під читальню "Просвіти" в селі Магаєві, повіт Зборів. Міни вибухли і знищили будинок. Злочинці видно дуже добре обізнані з воєнним ділом, прибули від сторони Оліїва на конях. В поворотній дорозі до Оліїва застрілили вони українця Василя Прощанецького.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ СЕЛЬРОБІВ У ЛЬВОВІ.

В пятницю, 5 вересня, львівська поліція арештувала члена Секретаріяту Сель-Роб Єдности — Осипа Букшованого.

Букшований тяжко хорий. Поліція в пятницю залишила хорого вдома, обмежившися до поставлення біля нього варти, але другого дня, в суботу, перевезено Букшованого до тюрми.

Цими днями арештовано у Львові (Городецька дільниця) М. Турая та ще двох робітників. Арештували їх за діяльність в Сель-Робі.